

Brusel 21. června 2024
(OR. en)

11462/24

Interinstitucionální spis:
2024/0599(NLE)

SOC 493
EMPL 299
ECOFIN 750
EDUC 240

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	19. června 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 599 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 599 final.

Příloha: COM(2024) 599 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.6.2024
COM(2024) 599 final

2024/0599 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Podle Smlouvy o fungování Evropské unie považují členské státy své hospodářské politiky a podporu zaměstnanosti za věc společného zájmu a koordinují své činnosti v rámci Rady. Rada přijme hlavní směry politik zaměstnanosti (článek 148) a upřesňuje, že musí být slučitelné s hlavními směry hospodářských politik (článek 121).

Zatímco doba platnosti hlavních směrů hospodářských politik není stanovena, hlavní směry politik zaměstnanosti se musí vypracovávat každý rok. Tyto hlavní směry byly poprvé přijaty společně („integrováný balíček“) v roce 2010 a bezprostředně přispívají k plnění strategie Evropa 2020. Integrované hlavní směry zůstaly beze změny až do roku 2014. V roce 2015 byly přijaty revidované integrované hlavní směry. V roce 2018 byly hlavní směry politik zaměstnanosti sladěny se zásadami evropského pilíře sociálních práv, který v listopadu 2017 vyhlásil Evropský parlament, Rada a Komise a jehož cílem je podpořit reformy na vnitrostátní úrovni a sloužit jako vodítko pro obnovený proces vzestupné konvergence v celé Evropě směrem k lepším pracovním a životním podmínkám, a v roce 2019 zůstaly beze změn. V roce 2020 byly sladěny tak, aby zahrnovaly prvky související s důsledky krize COVID-19, ekologickou a digitální transformací a cíli udržitelného rozvoje OSN. V roce 2021 byly přeneseny, přičemž body odůvodnění byly změněny tak, aby odrážely výsledky sociálního summitu v Portu a Akčního plánu pro evropský pilíř sociálních práv. V roce 2022 byly pozměněny, aby se v jejich znění lépe odráželo prostředí po pandemii COVID-19. Bylo tudíž zařazeno více prvků týkajících se spravedlnosti v rámci ekologické transformace, aby text zohledňoval nedávné politické iniciativy a obsahoval také politické prvky, které jsou obzvláště důležité v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu. V roce 2023 byly opět přeneseny, přičemž body odůvodnění se mění tak, aby odrážely nové hlavní cíle EU a národní cíle v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a nedávné iniciativy. Letos byly hlavní směry aktualizovány tak, aby zahrnovaly více prvků týkajících se vzdělávání a odborné přípravy, jakož i nových technologií, umělé inteligence a algoritmického řízení, a aby odrážely nedávné politické iniciativy s obzvláštní relevancí, například ohledně práce prostřednictvím platform, cenově dostupného bydlení nebo řešení nedostatku pracovních sil a dovedností.

Spolu s hlavními směry hospodářských politik se hlavní směry politik zaměstnanosti předkládají jako rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (část II integrovaných hlavních směrů) a poskytují základ doporučení pro jednotlivé země v příslušných oblastech.

Revidované „hlavní směry politik zaměstnanosti“ jsou tyto:

Hlavní směr 5: Podpora poptávky po pracovní síle

Hlavní směr 6: Zlepšení nabídky práce a přístupu k zaměstnání, celoživotního získávání dovedností a kompetencí

Hlavní směr 7: Zlepšení fungování trhů práce a účinnosti sociálního dialogu

Hlavní směr 8: Prosazování rovných příležitostí pro všechny, podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 148 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁽²⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Členské státy a Unie mají pracovat na rozvoji koordinované strategie zaměstnanosti, a zejména na podpoře kvalifikace, vzdělání a přizpůsobivosti pracovníků a na zaměření trhů práce na budoucnost a schopnost reagovat na hospodářské změny, aby se podařilo dosáhnout cílů plné zaměstnanosti a společenského pokroku, vyváženého růstu a vysokého stupně ochrany a zlepšování kvality životního prostředí stanovených v článku 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). Členské státy mají považovat podporu zaměstnanosti za záležitost společného zájmu a koordinovat své odpovídající činnosti v rámci Rady s přihlédnutím k vnitrostátním zvyklostem, které se týkají odpovědnosti sociálních partnerů.
- (2) Unie má bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, podporovat sociální spravedlnost a ochranu, rovnost žen a mužů, mezigenerační solidaritu a ochranu práv dětí, jak je stanoveno v článku 3 Smlouvy o EU. Při vymezování a provádění svých politik a činností má Unie přihlížet k požadavkům spojeným s podporou vysoké úrovně zaměstnanosti, zárukou přiměřené sociální ochrany, bojem proti chudobě a sociálnímu vyloučení, vysokou úrovní vzdělávání a odborné přípravy a ochranou lidského zdraví, jak je stanoveno v článku 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).
- (3) Unie v souladu se Smlouvou o fungování EU vytvořila a provádí nástroje pro koordinaci politik zaměřené na hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti. V rámci těchto nástrojů tvoří hlavní směry politik zaměstnanosti členských států (dále jen „hlavní směry“) stanovené v příloze tohoto rozhodnutí (EU) spolu s hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie stanovenými v doporučení Rady (EU)

¹ Stanovisko ze dne DATUM 2024 (dosud nezveřejněno v Úředním věstníku).

² Stanovisko ze dne DATUM 2024 (dosud nezveřejněno v Úředním věstníku).

³ Stanovisko ze dne DATUM 2024 (dosud nezveřejněno v Úředním věstníku).

2015/1184⁽⁴⁾) integrované hlavní směry. Jejich cílem je poskytnout vodítka pro provádění politik v členských státech a v Unii a zároveň odrážet vzájemnou provázanost mezi členskými státy. Výsledný soubor koordinovaných unijních a vnitrostátních politik a reforem má vytvořit vhodnou celkovou kombinaci udržitelné hospodářské politiky, politiky zaměstnanosti a sociální politiky, která by měla přinést pozitivní vedlejší účinky pro trhy práce a společnost jako celek, podpořit hospodářskou a sociální odolnost a účinně reagovat na střednědobé a dlouhodobé výzvy, jakož i na dopady krizí, jako je pandemie COVID-19 a zvýšené životní náklady v souvislosti s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině.

- (4) V zájmu zvýšení hospodářského a sociálního pokroku a vzestupné konvergence, podpory ekologické a digitální transformace, posílení průmyslové základny Unie a dosažení inkluzivních, konkurenceschopných a odolných trhů práce v Unii by členské státy měly řešit nedostatek pracovních sil a dovedností a podporovat kvalitní a inkluzivní vzdělávání a odbornou přípravu, přičemž by se měly zaměřit obzvláště na zlepšování základních digitálních dovedností, zejména u znevýhodněných žáků, a na STEM (přírodní vědy, technologie, inženýrství a matematiku) ve školním a vysokoškolském vzdělávání, na odborné vzdělávání a přípravu zaměřené na budoucnost a na celoživotní prohlubování dovedností a rekvalifikaci, jakož i na účinné aktivní politiky trhu práce a lepší pracovní podmínky a kariérní příležitosti. To má význam obzvláště pro méně rozvinuté, odlehle a nejvzdálenější regiony EU, kde jsou tyto potřeby největší. Nedostatky lze dále řešit zlepšením spravedlivé mobility pracovníků a účastníků vzdělávání v rámci EU a přilákáním talentů ze zemí mimo EU. Kromě toho by měly být posíleny vazby mezi systémy vzdělávání a odborné přípravy a trhem práce a uznávány dovednosti, znalosti a kompetence získané prostřednictvím neformálního a informálního učení.
- (5) Hlavní směry jsou v souladu s novým rámcem EU pro správu ekonomických záležitostí, který vstoupil v platnost dne 30. dubna 2024, se stávajícími právními předpisy Unie a s různými iniciativami Unie, mimo jiné doporučeními Rady ze dne 14. června 2021⁽⁵⁾, 29. listopadu 2021⁽⁶⁾, 5. dubna 2022⁽⁷⁾, 16. června 2022⁽⁸⁾, 28. listopadu 2022⁽⁹⁾, 8. prosince 2022⁽¹⁰⁾, 30. ledna 2023⁽¹¹⁾, 12. června 2023⁽¹²⁾ a

⁴ Doporučení Rady (EU) 2015/1184 ze dne 14. července 2015 o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Evropské unie (Úř. věst. L 192, 18.7.2015, s. 27).

⁵ Doporučení Rady (EU) 2021/1004 ze dne 14. června 2021, kterým se zavádí evropská záruka pro děti (Úř. věst. L 223, 22.6.2021, s. 14).

⁶ Doporučení Rady ze dne 29. listopadu 2021 o metodách kombinovaného učení v zájmu vysoce kvalitního a inkluzivního primárního a sekundárního vzdělávání (Úř. věst. C 504, 14.12.2021, s. 21).

⁷ Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022 o zefektivnění spolupráce v oblasti evropského vysokoškolského vzdělávání (Úř. věst. C 160, 13.4.2022, s. 1).

⁸ Doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o evropském přístupu k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnatelnost (Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 10), doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o individuálních vzdělávacích účtech (Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 26), doporučení Rady ze dne 16. června 2022 ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu (Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 35) a doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje (Úř. věst. C 243, 27.6.2022, s. 1).

⁹ Doporučení Rady ze dne 28. listopadu 2022 o cestách ke školnímu úspěchu a o nahrazení doporučení Rady ze dne 28. června 2011 o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky (Úř. věst. C 469, 9.12.2022, s. 1).

¹⁰ Doporučení Rady ze dne 8. prosince 2022 o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči (Úř. věst. C 476, 15.12.2022, s. 1) a doporučení Rady ze dne 8. prosince 2022 o předškolním vzdělávání a péči: barcelonské cíle pro rok 2030 (Úř. věst. C 484, 20.12.2022, s. 1).

27. listopadu 2023⁽¹³⁾, doporučením Komise (EU) 2021/402⁽¹⁴⁾, usnesením Rady ze dne 26. února 2021⁽¹⁵⁾, sděleními Komise „Rozvoj hospodářství ve prospěch lidí: akční plán pro sociální ekonomiku“⁽¹⁶⁾, „Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027“⁽¹⁷⁾ a „Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030“⁽¹⁸⁾, balíčkem týkajícím se zaměstnanosti osob se zdravotním postižením⁽¹⁹⁾, sdělením Komise o Evropské strategii v oblasti péče⁽²⁰⁾, sděleními Komise nazvanými „Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi“⁽²¹⁾, „Posílení sociálního dialogu v Evropské unii“⁽²²⁾, „Lepší posouzení distribučního dopadu politik členských států“⁽²³⁾ a „Nedostatek pracovních sil a dovedností v EU – akční plán“⁽²⁴⁾, rozhodnutími Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316⁽²⁵⁾ a (EU) 2023/936⁽²⁶⁾, směrnicemi Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041⁽²⁷⁾, (EU) 2022/2381⁽²⁸⁾ a (EU) 2023/970⁽²⁹⁾ a návrhem směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 9. prosince 2021 o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platform⁽³⁰⁾, který předložila Komise.

- (6) Evropský semestr kombinuje jednotlivé nástroje v souhrnném rámci pro integrovanou mnohostrannou koordinaci a dohled nad hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti v rámci Unie. Při sledování cíle environmentální udržitelnosti, produktivity, spravedlnosti a makroekonomické stability začíná evropský semestr

-
- ¹¹ Doporučení Rady ze dne 30. ledna 2023 o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění (Úř. věst. C 41, 3.2.2023, s. 1).
- ¹² Doporučení Rady ze dne 12. června 2023 k posílení sociálního dialogu v Evropské unii (Úř. věst. C/2023/1389, 6.12.2023).
- ¹³ Doporučení Rady ze dne 27. listopadu 2023 ohledně vypracování rámcových podmínek sociální ekonomiky (Úř. věst. C/2023/1344, 29.11.2023).
- ¹⁴ Doporučení Komise (EU) 2021/402 ze dne 4. března 2021 o účinné aktivní podpoře zaměstnanosti po krizi COVID-19 (EASE) (Úř. věst. L 80, 8.3.2021, s. 1).
- ¹⁵ Usnesení Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s ohledem na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání a další vývoj po jeho dosažení (2021–2030) (Úř. věst. C 66, 26.2.2021, s. 1).
- ¹⁶ COM(2021) 778 final.
- ¹⁷ COM(2020) 624 final.
- ¹⁸ COM(2021) 101 final.
- ¹⁹ [Baliček týkající se zaměstnanosti osob se zdravotním postižením s cílem zlepšit výsledky osob se zdravotním postižením na trhu práce – Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování – Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- ²⁰ COM(2022) 440 final.
- ²¹ COM(2023) 62 final.
- ²² COM(2023) 38 a 40 final.
- ²³ COM(2022) 494 final.
- ²⁴ COM(2024) 131 final.
- ²⁵ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316 ze dne 22. prosince 2021 o Evropském roce mládeže (2022) (Úř. věst. L 462, 28.12.2021, s. 1).
- ²⁶ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/936 ze dne 10. května 2023 o Evropském roku dovedností (Úř. věst. L 125, 11.5.2023, s. 1).
- ²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041 ze dne 19. října 2022 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii (Úř. věst. L 275, 25.10.2022, s. 33).
- ²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2381 ze dne 23. listopadu 2022 o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních (Úř. věst. L 315, 7.12.2022, s. 44).
- ²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování (Úř. věst. L 132, 17.5.2023, s. 21).
- ³⁰ COM(2021) 762 final.

zásady evropského pilíře sociálních práv a jeho nástroj pro monitorování – srovnávací přehled sociálních ukazatelů, který umožňuje rovněž analyzovat rizika a výzvy pro vzestupnou sociální konvergenci v Unii, a zajišťuje intenzivní zapojení sociálních partnerů, občanské společnosti a dalších zúčastněných stran. Podporuje rovněž plnění cílů udržitelného rozvoje. Hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti Unie a členských států by měly jít ruku v ruce se spravedlivým přechodem Unie na klimaticky neutrální, environmentálně udržitelnou a digitální ekonomiku, zlepšovat konkurenceschopnost, zajišťovat přiměřené pracovní podmínky, podporovat inovace, prosazovat sociální spravedlnost, rovné příležitosti a vzestupnou socioekonomickou konvergenci, jakož i řešit nerovnosti a regionální rozdíly.

- (7) Změna klimatu a jiné výzvy v oblasti životního prostředí, potřeba zajistit spravedlivou ekologickou transformaci, energetickou nezávislost, vyšší konkurenceschopnost průmyslu pro nulové čisté emise a potřeba zajistit otevřenou strategickou autonomii Evropy, jakož i rozvoj digitalizace, umělé inteligence a ekonomiky platform, nárůst práce na dálku a demografické změny zásadním způsobem proměňují evropské ekonomiky a společnosti. Unie se svými členskými státy mají proaktivně spolupracovat na účinném řešení tohoto strukturálního vývoje a podle potřeby přizpůsobit stávající systémy a související politiky, a to s ohledem na úzkou provázanost ekonomik a trhů práce členských států. Na unijní i vnitrostátní úrovni to vyžaduje koordinovaná, ambiciózní a účinná politická opatření uznávající úlohu sociálních partnerů, která budou v souladu se Smlouvou o fungování EU a s ustanoveními Unie o správě ekonomických záležitostí a přihlédnou k evropskému pilíři sociálních práv. Tato politická opatření by měla zahrnovat podporu udržitelných investic ve všech regionech EU, obnovený závazek provádět v náležitě poslušnosti reformy a investice, které posilují udržitelný a inkluzivní hospodářský růst, vytváření kvalitních pracovních míst, produktivitu, přiměřené pracovní podmínky, sociální a územní soudržnost, vzestupnou socioekonomickou konvergenci, odolnost a naplňování fiskální odpovědnosti.

Jak vyplývá z doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje, systematické začlenění tématu vzdělávání a odborné přípravy do ostatních politik souvisejících s ekologickou transformací a udržitelným rozvojem v celoživotní perspektivě může podpořit provádění těchto politik. Podpora by měla být poskytována ze stávajících programů financování Unie, zejména z Nástroje pro oživení a odolnost zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241⁽³¹⁾ a z fondů politiky soudržnosti, včetně Evropského sociálního fondu plus zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057⁽³²⁾ a Evropského fondu pro regionální rozvoj upraveného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058⁽³³⁾, jakož i Fondu pro spravedlivou transformaci zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056⁽³⁴⁾. Politická opatření by měla kombinovat opatření na straně nabídky a na

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 ([Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21](#)).

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60).

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1).

straně poptávky, a to s přihlédnutím k dopadům těchto opatření na hospodářství, životní prostředí, zaměstnanost a sociální situaci.

- (8) Evropský pilíř sociálních práv, vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí v listopadu 2017⁽³⁵⁾, stanoví dvacet zásad a práv na podporu dobře fungujících a spravedlivých trhů práce a systémů sociálního zabezpečení, strukturovaných do tří kategorií: rovné příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochrana a začleňování. Tyto zásady a práva udávají strategický směr Unie a zajišťují, aby přechod ke klimatické neutralitě, environmentální udržitelnosti a digitalizaci a dopady demografické změny byly sociálně vyvážené a spravedlivé a zachovávaly územní soudržnost. Evropský pilíř sociálních práv se svým doprovodným srovnávacím přehledem sociálních ukazatelů představuje referenční rámec pro monitorování výsledků členských států v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí a vzestupné sociální konvergence v Unii, pro podporu reforem a investic na státní, regionální a místní úrovni a pro sladění „sociálního“ a „tržního“ prvku v současné moderní ekonomice, mimo jiné prosazováním sociální ekonomiky. Dne 4. března 2021 předložila Komise Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv (dále jen „akční plán“) zahrnující ambiciózní, ale realistické hlavní cíle Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a doplňkové dílčí cíle na rok 2030, jakož i revidovaný srovnávací přehled sociálních ukazatelů.
- (9) Jak uznali hlavy států a předsedové vlád na sociálním summitu v Portu 8. května 2021, provádění evropského pilíře sociálních práv podpoří Unii v její snaze o digitální, ekologickou a spravedlivou transformaci a přispěje k dosažení vzestupné sociální a hospodářské konvergence i k řešení demografických výzev. Zdůraznili, že sociální rozměr, sociální dialog a aktivní zapojení sociálních partnerů jsou základem vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství, a uvítali nové hlavní cíle Unie. Potvrdili své odhodlání v souladu se strategickou agendou Evropské rady na období 2019–2024, tedy nadále prohlubovat provádění evropského pilíře sociálních práv na unijní i vnitrostátní úrovni s náležitým ohledem na příslušné pravomoci a zásady subsidiarity a proporcionality. Hlavy států a předsedové vlád rovněž zdůraznili, že je důležité pozorně sledovat – i na nejvyšší úrovni – pokrok dosažený při provádění evropského pilíře sociálních práv a hlavních cílů Unie pro rok 2030.
- (10) Hlavní cíle Unie pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti (nejméně 78 % obyvatelstva ve věku 20–64 let by mělo být zaměstnáno), dovedností (nejméně 60 % všech dospělých osob by se mělo každý rok účastnit odborné přípravy) a snižování chudoby (mělo by dojít ke snížení o alespoň 15 milionů osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením, včetně pěti milionů dětí), které uvítaly hlavy států a vlád na sociálním summitu v Portu dne 8. května 2021 a Evropská rada na svém zasedání v červnu 2021, pomohou spolu se srovnávacím přehledem sociálních ukazatelů sledovat pokrok při provádění zásad evropského pilíře sociálních práv v rámci koordinace politik v souvislosti s evropským semestrem. Mimoto sociální summit v Portu vyzval členské státy, aby si stanovily ambiciózní národní cíle, které by s ohledem na výchozí pozici každé země měly představovat přiměřený příspěvek k dosažení hlavních cílů Unie pro rok 2030. V období od září 2021 do června 2022 předložily členské státy na výzvu Komise své národní cíle. Na zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO) v červnu 2022 ministři zdůraznili, že je důležité pozorně sledovat pokrok dosažený při provádění evropského pilíře sociálních práv

³⁵ Interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv (Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10).

a hlavních cílů EU na rok 2030. V tomto kontextu je nyní pokrok v plnění těchto národních cílů sledován prostřednictvím společné zprávy o zaměstnanosti 2024 a je začleněn do monitorovacích nástrojů evropského semestru. Společná zpráva o zaměstnanosti 2024 navíc obsahovala „první fázi analýzy zemí“ týkající se možných rizik pro vzestupnou sociální konvergenci, která označila sedm zemí jako země s potenciálními riziky a následně vedla k hlubší „druhé fázi analýzy“ pro těchto sedm členských států⁽³⁶⁾.

- (11) V návaznosti na ruskou invazi na Ukrajinu Evropská rada ve svých závěrech ze dne 24. února 2022 odsoudila jednání Ruska, jehož cílem je narušit evropskou a celosvětovou bezpečnost a stabilitu, vyjádřila solidaritu s obyvatelstvem Ukrajiny a důrazně poukázala na porušení mezinárodního práva a zásad Charty Organizace spojených národů ze strany Ruska. V současné době nabízí dočasná ochrana poskytovaná prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 a prodloužená prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2023/2409⁽³⁷⁾ v zemích Unie rychlou a účinnou pomoc vysídleným osobám, které prchají před útočnou válkou Ruska proti Ukrajině, a umožňuje jim v celé Unii využívat minimální práva, která poskytují odpovídající úroveň ochrany. Svou účastí na trzích práce v Unii mohou lidé vysídlení z Ukrajiny nadále přispívat k posílení ekonomiky Unie a pomoci podpořit svou zemi a její obyvatele. Získané zkušenosti a dovednosti mohou v budoucnu přispět k obnově Ukrajiny. Dětem a nezletilým osobám bez doprovodu zajišťuje dočasná ochrana právo na poručenství/opatrovnictví a přístup ke vzdělávání a péči. Členské státy by měly pokračovat v zapojování sociálních partnerů do koncipování, provádění a hodnocení politických opatření zaměřených na řešení problémů v oblasti zaměstnanosti a dovedností, včetně uznávání kvalifikací lidí vysídlených z Ukrajiny. Sociální partneři hrají klíčovou roli při zmírňování dopadů této války z hlediska zachování zaměstnanosti a výroby.
- (12) Reformy trhu práce, včetně vnitrostátních mechanismů stanovování mezd, by měly respektovat vnitrostátní praxi v oblasti sociálního dialogu a autonomii sociálních partnerů s cílem zajistit spravedlivé mzdy umožňující důstojnou životní úroveň, udržitelný růst a vzestupnou socioekonomickou konvergenci. Tyto reformy by měly poskytnout potřebný prostor k širokému posouzení socioekonomických faktorů, včetně zlepšení v oblasti udržitelnosti, konkurenceschopnosti, inovací, vytváření kvalitních pracovních míst, pracovních podmínek, chudoby pracujících, vzdělávání, odborné přípravy a dovedností, veřejného zdraví, sociální ochrany a začleňování, jakož i reálných příjmů. Na summitu ve Val Duchesse v roce 2024 byl znovu potvrzen význam sociálního dialogu při řešení výzev ve světě práce, jež zahrnují nedostatek pracovních sil a dovedností.

Nástroj pro oživení a odolnost a další fondy Unie podporují členské státy při zavádění reforem a investic, které jsou v souladu s prioritami Unie a díky nimž jsou ekonomiky

³⁶ Výsledkem je pracovní dokument útvarů Komise ([https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD\(2024\)132 &lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD(2024)132&lang=en)), který čerpá z klíčových sdělení poradních orgánů EPSCO o možném rámci pro posílení hodnocení a monitorování rizik pro vzestupnou sociální konvergenci v Unii, který byl podkladem pro diskusi v rámci semestru na zasedání EPSCO v červnu 2023.

³⁷ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1) a prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2023/2409 ze dne 19. října 2023 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382.

a společnosti v Unii udržitelnější a odolnější a lépe připravené na ekologickou a digitální transformaci v měnícím se kontextu, který nastal po odeznění pandemie COVID-19. Útočná válka Ruska proti Ukrajině ještě více zhoršila již existující socioekonomické problémy, protože vyšší ceny energií zasáhly zejména domácnosti s nízkými příjmy. Členské státy a Unie by měly i nadále dbát na zmírnění dopadů na sociální oblast, zaměstnanost a hospodářství a na sociální spravedlivost transformace, a to i s ohledem na skutečnost, že větší otevřená strategická autonomie a urychlená ekologická transformace pomohou snížit závislost na dovozu energie a dalších strategických produktů a technologií, zejména z Ruska. Zásadní význam má posilování odolnosti a úsilí o vytvoření inkluzivní a odolné společnosti, v níž jsou občané chráněni, jsou schopni předjímat a zvládat změny a mohou se aktivně podílet na životě společnosti a na fungování ekonomiky.

Aby bylo možno podpořit přechody na trhu práce a plně využít nevyužitý potenciál trhu práce, a to i v souladu s přístupem aktivního začleňování a s ohledem na ekologickou a digitální transformaci, jak je zdůrazněno mimo jiné v prohlášení z La Hulpe o budoucnosti evropského pilíře sociálních práv, je zapotřebí ucelený soubor aktivních politik trhu práce sestávající z dočasných a cílených pobídek k zaměstnávání a přechodům, politik v oblasti dovedností, včetně vzdělávání pro ekologickou transformaci a udržitelný rozvoj, a cílené, účinné a přizpůsobivé služby zaměstnanosti⁽³⁸⁾. Měly by být podporovány vhodné pracovní podmínky, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, i fyzické a duševní zdraví pracovníků.

- (13) Je třeba řešit veškeré formy diskriminace, zajistit rovnost žen a mužů a podporovat zaměstnanost mladých lidí. Je třeba zajistit rovný přístup a příležitosti pro všechny a snížit chudobu a sociální vyloučení, především u dětí, zdravotně postižených osob a Romů, a to zejména zajištěním účinného fungování trhů práce a přiměřených a inkluzivních systémů sociální ochrany, jak je stanoveno v doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019 a doporučení Rady ze dne 30. ledna 2023⁽³⁹⁾. Dále je třeba odstranit překážky, které brání inkluzivnímu a na budoucnost zaměřenému vzdělávání, odborné přípravě, celoživotnímu učení a účasti na trhu práce, a členské státy by měly investovat do předškolního vzdělávání a péče v souladu s evropskou zárukou pro děti a doporučením Rady o předškolním vzdělávání a péči („barcelonské cíle pro rok 2030“), do zvyšování atraktivity a inkluzivnosti odborného vzdělávání a přípravy v souladu s doporučením Rady o odborném vzdělávání a přípravě a do digitálních a ekologických dovedností v souladu s Akčním plánem digitálního vzdělávání a doporučením Rady o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje, jakož i s doporučením Rady o cestách ke školnímu úspěchu. Nezbytnou podmínkou pro zajištění rovných příležitostí je přístup k cenově dostupnému bydlení, a to i prostřednictvím sociálního bydlení. Včasný a rovný přístup k cenově dostupné kvalitní dlouhodobé péči v souladu s doporučením Rady o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči a zdravotnickým službám, včetně prevence a podpory zdravotní péče, jsou obzvláště důležité s ohledem na možná budoucí zdravotní rizika a v kontextu stárnoucí společnosti.

³⁸ Prohlášení z La Hulpe o budoucnosti evropského pilíře sociálních práv. La Hulpe, Belgie, 16. dubna 2024.

³⁹ Doporučení Rady ze dne 30. ledna 2023 o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění (Úř. věst. C 41, 3.2.2023, s. 1).

Potenciál osob se zdravotním postižením přispívat k hospodářskému růstu a sociálnímu rozvoji by měl být dále využíván v souladu se Strategií práv osob se zdravotním postižením⁽⁴⁰⁾, která vyzvala členské státy, aby pro osoby se zdravotním postižením stanovily cíle v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání dospělých. Strategický rámec EU pro Romy zdůrazňuje schopnost marginalizovaných romských komunit snížit nedostatek pracovních sil a dovedností a jeho cílem je snížit rozdíl v zaměstnanosti mezi Romy a obecnou populací alespoň o polovinu⁽⁴¹⁾. Nové technologie a rozvíjející se pracoviště v celé Unii umožňují flexibilnější formy uspořádání práce, vyšší produktivitu a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a zároveň přispívají k plnění ekologických závazků Unie. Tento vývoj s sebou na trhy práce přináší také nové výzvy, které ovlivňují pracovní podmínky, bezpečnost a ochranu zdraví při práci a účinný přístup k odpovídající sociální ochraně pracovníků a osob samostatně výdělečně činných. Členské státy by měly zajistit, aby nové formy organizace práce vedly k existenci kvalitních pracovních míst i pracovišť a pracovních podmínek s náležitou ochranou zdraví a bezpečnosti, jakož i k rovnováze mezi pracovním a soukromým životem, aby zachovaly zavedená pracovní a sociální práva a posílily evropský sociální model.

- (14) Integrované hlavní směry by měly být základem doporučení pro jednotlivé země, která může Rada členským státům podat. Členské státy mají plně využívat své zdroje REACT-EU zřízené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2221⁽⁴²⁾, které navyšuje fondy politiky soudržnosti na období 2014–2020 a Fond evropské pomoci nejhudším osobám (FEAD) do roku 2023. Nařízení (EU) 2020/2221 bylo v důsledku současné ukrajinské krize dále doplněno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/562⁽⁴³⁾, jakož i další změnou nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060⁽⁴⁴⁾ týkající se zvýšeného předběžného financování ze zdrojů REACT-EU, a novými jednotkovými náklady s cílem pomoci urychlit integraci osob opouštějících Ukrajinu a vstupujících do Unie, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/613⁽⁴⁵⁾.

Kromě toho by členské státy měly během programového období 2021–2027 plně využívat Evropský sociální fond plus, Evropský fond pro regionální rozvoj, Nástroj pro oživení a odolnost a další fondy Unie, včetně Fondu pro spravedlivou transformaci, jakož i program InvestEU zřízený nařízením Evropského parlamentu

⁴⁰ COM(2021) 101 final.

⁴¹ Strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů na období 2020–2030 (COM(2020) 620 final).

⁴² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2221 ze dne 23. prosince 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o dodatečné zdroje a prováděcí opatření na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími sociálními dopady a při přípravě zeleného, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU) (Úř. věst. L 437, 28.12.2020, s. 30).

⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/562 ze dne 6. dubna 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 223/2014, pokud jde o Akci v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE) (Úř. věst. L 109, 8.4.2022, s. 1).

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/613 ze dne 12. dubna 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 223/2014, pokud jde o zvýšené předběžné financování ze zdrojů REACT-EU a stanovení jednotkových nákladů (Úř. věst. L 115, 13.4.2022, s. 38).

a Rady (EU) 2021/523⁴⁶) a Nástroj pro technickou podporu (TSI) v zájmu podpory kvalitních pracovních míst a sociálních investic, boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, potírání diskriminace, zajištění dostupnosti a inkluzivnosti a prosazování příležitostí ke zvyšování kvalifikace a k rekvalifikaci pracovní síly, celoživotního učení a vysoce kvalitního vzdělávání a odborné přípravy pro všechny, včetně digitální gramotnosti a dovedností, s cílem vybavit občany znalostmi a kvalifikací, jež jsou potřebné pro digitální a zelenou ekonomiku. Členské státy mají rovněž plně využívat Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/691⁴⁷, aby podpořily pracovníky, kteří byli propuštěni v důsledku významných restrukturalizačních událostí, jako jsou socioekonomické transformace, které jsou důsledkem celosvětových trendů a technologických a environmentálních změn. I když jsou integrované hlavní směry určeny členským státům a Unii, měly by se provádět ve spolupráci se všemi státními, regionálními a místními orgány, do níž by se měly intenzivně zapojovat parlamenty, jakož i sociální partneři a zástupci občanské společnosti.

- (15) Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu mají v souladu se svými příslušnými mandáty vyplývajícími ze Smlouvy sledovat provádění příslušných politik s ohledem na hlavní směry. Uvedené výbory a další přípravné orgány Rady zapojené do koordinace hospodářských a sociálních politik by měly úzce spolupracovat. Politický dialog mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí, zejména pokud jde o hlavní směry členských států, by měl být zachován.
- (16) Byl konzultován Výbor pro sociální ochranu,

⁴⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁴⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/691 ze dne 28. dubna 2021 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG) a o zrušení nařízení (EU) č. 1309/2013 (Úř. věst. L 153, 3.5.2021, s. 48).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států (dále jen „hlavní směry“) se přijímají ve znění uvedeném v příloze. Tyto hlavní směry jsou součástí integrovaných hlavních směrů.

Článek 2

Členské státy zohlední hlavní směry ve svých politikách zaměstnanosti a programech reforem, které jsou předmětem zpráv v souladu s čl. 148 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně